

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.965/2015/6.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Almásy Mária bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperes képviselője:

Gaal és Szabó Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Gaal Szabolcs ügyvéd)

Az alperesek: I. rendű

VI. rendű

Az I. rendű alperes képviselője:

Gáldi Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Gáldi György ügyvéd)

A VI. rendű alperes képviselője:

Gál és Társai Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Czermann János ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

I. és II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.190/2014/8/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 67.R.P.25.428/2013/14.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Egyetemlegesen kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg 15 nap alatt az I. és VI.r. alperesnek külön-külön 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint fizessenek meg az államnak külön felhívásra 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek társasházi lakásaival szomszédos ingatlanon az I.r. alperes 2001-ben jogerős, de nem végrehajtható építési engedély

alapján megkezdte egy lakóépület felépítését. A VI.r. alperes építési hatóságának a kivitelezést leállító és a további építési munkákat megtiltó határozata, valamint a felépített építmények bontását 2002. február 2-án elrendelő határozata ellenére a lakóépületet az I.r. alperes szerkezetkész állapotba hozta, továbbá gépkocsitárolót is épített, amelyet az építési hatóság ugyancsak lebontásra ítélt. A VI.r. alperes a határozatai végrehajtása érdekében az I.r. alperest 2001 októbere óta több végrehajtási bírsággal sújtotta, ezek azonban eredményre nem vezettek.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperesek a keresetükben elsődlegesen az eredeti állapot helyreállításaként kérték az I. és a VI.r. alperesek egyetemleges kötelezését az engedély nélkül felépített lakóház elbontására. Másodlagos keresetük arra irányult, hogy az I. és a VI.r. alperesek egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek az építkezés folytán bekövetkezett értékcsökkenés címén 20.000.000 forint vagyoni kártérítést, ezen kívül a felpereseket ért nem vagyoni kár megtérítéseként további 5.000.000 forint megfizetését is igényelték.
- [3] Az I. és VI.r. alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 3.972.530 forintot, a II.r. felperesnek pedig 5.816.770 forintot és ezen összegek után a 2012. február 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatokat, ezt meghaladóan a kereseteket elutasította. Kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg az államnak a felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 378.000 forint kereseti illetéket. Az I.r. felperest kötelezte, hogy fizessen meg az I.r. alperesnek 230.000 forint perköltséget és az államnak 300.000 forint kereseti illetéket, a II. rendű felperes pedig az I.r. alperesnek 150.000 forint perköltséget és az államnak 222.000 forint kereseti illetéket, kötelezte továbbá felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a VI.r. alperesnek 1.609.725 forint perköltséget. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a bontásra kötelezés nem értelmezhető az eredeti állapot helyreállítása körében, az elsődleges keresetet ezért elutasította. A másodlagos kereset a VI.r. alperessel szemben az elsőfokú bíróság szerint azért alaptalan, mert jogellenesség és felróhatóság nem volt megállapítható. Az I.r. alperessel szemben nem vagyoni kártérítés iránti keresetet azért kellett elutasítani, mert a felperesek nem bizonyították személyiségi jogaik sérelmét. Az I.r. alperessel szemben vagyoni kár megtérítése iránt előterjesztett kereset tekintetében az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában

megállapította, hogy a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 100. §-a alapján, valamint a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján az I.r. alperes köteles megtéríteni a szükségtelen zavarással okozott kárt. A szakértői vélemény alapján az építkezés folytán bekövetkezett értékcsökkenés címén az I.r. felperes és a II.r. felperes az ítélet rendelkező részében meghatározott kár megtérítésére jogosan tart igényt, a harmadik ingatlan tekintetében azonban az I.r. alperest nem terheli kártérítési kötelezettség, mert a II.r. felperes a tulajdonában álló ingatlant úgy értékesítette, hogy az I.r. alperes építkezése miatt nem szenvedett értékcsökkenést.

- [5] A felperesek, valamint az I.r. alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az I.r. alperest a terhére megállapított fizetési kötelezettség teljesítése alól - az elsőfokú perköltségre és a feljegyzett kereseti illetékre is kiterjedően - mentesítette és kötelezte az I.r. felperest, hogy 21.500 forintot, a II.r. felperest, hogy 23.000 forintot 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek. Az I. és a II.r. felperesek által a VI.r. alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 804.863 forintra leszállította, a feljegyzett 879.000 forint kereseti illeték térítését pedig akként rendezte, hogy abból az I. és II.r. felperesek egyetemlegesen 866.700 forintot, az I.r. alperes pedig 12.300 forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság a tényállást azzal egészítette ki, hogy az I.r. alperes az épületet 2015 áprilisában elbontotta és ezzel a felperesek elsődleges kártérítési keresetét teljesítette. A másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasító elsőfokú ítélet indokolását azzal egészítette ki, hogy önmagában az, hogy a vagyoni vita áttevődött a felperesek személyére, nem sért személyiségi jogot. Pusztán az építkezés és az a tény, hogy az I.r. alperes ellenszegült a bontási határozatnak, nem sértette a felperesek személyiségi jogát, ezért nem vagyoni kártérítésre sem ad alapot. Nincs olyan peradat, amely arra utalna, hogy személy szerint az I.r. alperes a magatartásával a felperesek személyét támadta volna vagy, hogy a VI.r. alperes ügyintézése a felperesek személyére lett volna tekintettel. A perköltségre leszállított kereset kapcsán a másodfokú bíróság abból indult ki, hogy a felperesek elsődlegesen meg nem határozható pertárgy értékű kereseti igényt terjesztettek elő, míg a másodlagos keresetük 20.000.000 forint megfizetésére irányult. Miután az I.r. alperes a felépítményt lebontotta, és ez az elsődleges kereseti követelés elismerésének minősül, ezért úgy kellett tekinteni, hogy a meg nem határozható pertárgy értékű kereseti igény vonatkozásában pervesztes. A VI.r. alperes a kereseti követelést nem ismerte el, ezért vele szemben a keresetváltoztatás a kereset leszállításaként értékelendő, amely a perköltség viselése szempontjából a

felperesekre nézve a pervesztéssel azonos következménnyel jár. A felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint illetékből 21.000 forint viseléséről a bíróság korábban a részítéletében már rendelkezett, a fennmaradó 879.000 forintból részleges pervesztességük folytán kötelesek az I. és a II.r. felperesek megfizetni az 5.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés iránti keresetre eső 175.800 forintot, valamint a 20.000.000 forint összegű vagyoni kártérítésre eső 703.200 forintból 690.900 forintot, míg az I.r. alperes illetékfizetési kötelezettsége a pervesztessége arányában 12.300 forint. A felperesek a perköltség és a feljegyzett kereseti illeték megfizetésére egyetemlegesen kötelesek. A másodfokú perköltség viseléséről a másodfokú bíróság a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, illetőleg a feljegyzett kereseti illeték megfizetéséről az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13. §-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A felperesek felülvizsgálati kérelme az I. és a VI.r. alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére, az első- és másodfokú, valamint a felülvizsgálati perköltségek egyetemleges megfizetésére kötelező döntés meghozatalára irányult. A felperesek kiemelték, hogy az I.r. alperes a másodfokú eljárás során, azaz a fellebbezés benyújtását követően bontotta le a felépítményt. Ebből következően nem értékelhető az I.r. alperes javára, hogy teljesítette a felperesek elsődleges kereseti kérelmét. A másodfokú bíróság kizárólag az I.r. alperes előnyére értékelte ezt és a felpereseket pervesztesnek tekintette. A felperesek álláspontja szerint pernyertes feleknek minősülnek az I.r. alperessel szemben, így minden költséget az I. rendű alperesnek kellene viselnie a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság nem értékelte azt a tényt, hogy az alperesek, különösen pedig az I. rendű alperes a perre okot adott és nem vette figyelembe azt a szenvedést, amelyet a felpereseknek 2004 nyarától 2015 áprilisáig ki kellett állniuk. Az I. és a VI.r. alperesek magatartása a felperesek életében olyan hátrányokat okozott, amelyek mérséklésére a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alapján követelhető nem vagyoni kártérítés csak részben alkalmas. A 15 évi szenvedés alapján nem eltűlzott a nem vagyoni kárigény és külön bizonyítás nélkül is értékelhető a sérelem. A felperesek kérték, hogy a Kúria mentesítse őket a 866.700 forint elsőfokú kereseti illeték, az I.r. alperesnek fizetendő 180.000 forint másodfokú perköltség és az állam részére fizetendő 1.168.900 forint fellebbezési illeték megfizetése alól és a teljes első- és másodfokú perköltség megfizetésére az I.r. alperest kötelezze.
- [7] Az I. és VI.r. alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felperesek felülvizsgálati kérelmében megjelölt okokból jogszabálysértő-e.
- [9] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [10] A felperesek a másodfokú eljárásban az engedély nélkül épült és lebontásra kötelezett lakóépület elbontására irányuló elsődleges és az értékcsökkenésből álló káruk megfizetése iránti másodlagos kereseti kérelmüktől elálltak. A másodfokú eljárásban az elállás terjedelmének, illetőleg ennek megfelelően a fellebbezés tartalmának teljes körű tisztázása ugyan elmaradt, azonban az megállapítható, hogy a másodfokú bíróság úgy tekintette: a felperesek az elsőfokú ítéletben megállapított kártérítés iránti igényüktől is elálltak, így erre a fellebbezés sem vonatkozott, ezért mentesítette a másodfokú bíróság a felpereseket a fizetési kötelezettségük alól.
- [11] A felperesek együttesen 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést is igényeltek, e keresetüktől azonban, amelyet az elsőfokú bíróság az ítéletében elutasított, nem álltak el, ennek tárgyában született a jogerős döntés. Az egységes igényérvényesítés a nem vagyoni kártérítés jogintézményétől idegen, mert személyenként külön-külön kell értékelni a személyhez fűződő jogsérelmet és az annak kiküszöbölésére alkalmas kárpótlást. A felperesek együttesen kérték az 5.000.000 forint megfizetését anélkül, hogy külön-külön megjelölték volna, hogy melyik személyhez fűződő joguk sérült, azonban a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerinti igény alapfeltétele a személyhez fűződő jog megsértése, amely adja a jogellenességet, valamint feltétel a jogsértés miatt bekövetkezett hátrány bizonyítása is. Nem az orvosi iratok hiánya, hanem az volt a kereset elutasításának oka, hogy nem vagyoni kárigényük egyetlen feltételét sem bizonyították a felperesek és ezt a bíróság a jogerős ítélet indokolásában helytállóan állapította meg, az elutasító döntés nem jogszabálysértő.
- [12] A perköltségviselés tekintetében a bíróságnak az elsődleges és a másodlagos kereset tartalmából kellett kiindulnia. A bontásra kötelezésre irányuló keresettől elállásra azért került sor, mert a kérelemnek az I.r. alperes időközben eleget tett, a perre azonban okot szolgáltatott. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy e körben az I.r. alperes pervesztesnek minősül, ezért a meg nem határozható pertárgyérték figyelembevételével köteles a perköltség viselésére. A másodlagos kereset, illetőleg a nem vagyoni kárigény tekintetében a felperesek pervesztesek voltak. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróságnak a képviselői munkadíjból és az eljárási illetékből álló első- és másodfokú

perköltségeknek a viseléséről szóló rendelkezései a hivatkozott jogszabályoknak megfeleltek, e körben jogszabálysértés nem volt megállapítható.

Záró rész

- [13] A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [14] A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felpereseket az I. és a VI.r. alperesek felülvizsgálati eljárási költségeinek a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. június 1.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző
HM